

POLITIEKE
SYSTEMEN

WAT IS COMMUNISME?

HOOFDSTUK 1

Wat is communisme?

Het **communisme** begon ooit als een ideaal, als een goed idee om uit te voeren. Het zou een mooie manier worden om de rijkdom van een land eerlijk te verdelen. Geen ongelijkheid meer, geen armoede! De communistische leer ontstond in het midden van de 19de eeuw. Toch duurde het tot de 20ste eeuw voordat een heleboel landen het in praktijk gingen brengen. Nú, in onze 21ste eeuw, zijn er nog maar weinig communistische landen in de wereld. Wel is het land met de meeste inwoners van de wereld nog steeds communistisch: China.

GEEN VERSCHIL IN RIJKDOM

De bedoeling van het communisme is om in de maatschappij het verschil tussen arm en rijk weg te werken: iedereen krijgt evenveel. Dan heb je geen gedoe meer met verschillende 'sociale klassen'. Een sociale klasse is een groep van mensen die allemaal even arm zijn óf even rijk. In een

maatschappij waar je wél klassen hebt, kun je de mensen verdelen in de boven-, midden- en onderklasse.

De bovenklasse bezit vaak bedrijven en grond en is dus rijk – en vaak ook heel machtig. De midden- en onderklasse hebben minder geld en geen macht, en ze moeten hard werken om genoeg te

Chinese soldaten marcheren door Peking, China, in 2012.

Tientallen jaren lang was Fidel Castro de communistische leider van Cuba.

verdienen voor eten en onderdak. In een communistische maatschappij heeft de regering alle touwtjes in handen, vooral als het om handel gaat, en de **economie**. In de regering van een communistisch land zit maar één partij, de communistische partij. Het idee was: niemand in een communistisch land bezit in z'n eentje grond of geld. Alles is van iedereen, van het volk.

HET EENPARTIJ-STELSEL

De meeste landen op de wereld kennen verschillende **politieke** partijen, die elk andere waarden en ideeën hebben. Mensen kunnen stemmen op hun favoriete partij. Maar in een communistisch land kan dat maar op één partij: de communistische partij. Er worden wel verkiezingen gehouden, maar dan alleen met leden van de communistische partij.

EVEN DOORDENKEN

EEN DICTATOR DOET WAT HIJ WIL

Een communistische leider wordt vaak uiteindelijk een **dictator**. Dat is iemand die alle macht over een land heeft en daarin niet beperkt wordt door welke wet dan ook. Dictators regeren vaak tientallen jaren over een land. Hier zijn een paar dictators die heel lang over hun land hebben geregeerd:

- Fidel Castro: leider van Cuba gedurende 49 jaar
- Kim Il-sung: leider van Noord-Korea gedurende 46 jaar
- Mao Zedong: leider van China gedurende 31 jaar
- Jozef Stalin: leider van de Sovjet-Unie gedurende 29 jaar
- Ho Chi Minh: leider van Noord-Vietnam gedurende 24 jaar

Deze communistische dictators bleven dus lang aan de macht. Wat zegt dat over hen? Hoe denk je dat deze dictators zo lang aan de macht konden blijven?

De geschiedenis van het communisme

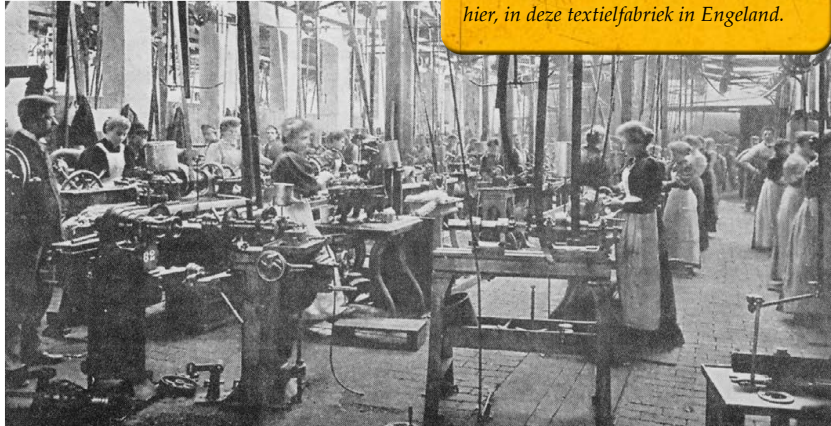
Het idee van een maatschappij waarin alles eerlijk verdeeld wordt, bestaat al sinds de 4de eeuw voor Christus. De oude Griekse filosoof Plato schreef erover in zijn boek *De Staat*. Hij geloofde dat wanneer mensen spullen in eigendom hadden, ze daar egoïstisch van werden. Plato vond dat er een groep bewakers moest zijn die ervoor zorgden dat alles eerlijk verdeeld werd onder de mensen.

EEN NIEUWE ARBEIDERSKLASSE

In de 19de eeuw vond de Industriële Revolutie plaats. In verrassend korte tijd werden er allerlei nieuwe machines, brandstoffen, bouwmaterialen en werkwijzen ontwikkeld. Zo werd het mogelijk om in fabrieken grote hoeveelheden goederen te produceren, en nog heel snel en goedkoop ook. Mensen trokken naar de groeiende steden om in

de fabrieken te gaan werken. Ze vormden al gauw een grote groep, de zogenoemde werkende klasse. De eigenaren van de grote bedrijven werden rijk, terwijl de 'werkende klasse' zwaar moest ploeteren voor weinig geld en in armzalige omstandigheden moest leven.

In de tijd van de Industriële Revolutie moesten arbeiders in fabrieken snel en goedkoop producten maken. Zoals hier, in deze textiel fabriek in Engeland.

DE MANNEN ACHTER HET COMMUNISME

De Duitse filosoof Karl Marx zag deze grote verschillen in de samenleving en vond dat de maatschappij oneerlijk in elkaar zat. Hij besloot dat het helemaal moest veranderen. Marx ging aan het werk met zijn vriend Friedrich Engels, een andere Duitse filosoof, en schreef een kritische verklaring tegen het kapitalisme. Er moest een nieuw soort maatschappij komen, stond er in te lezen, een communistische maatschappij. Deze verklaring kreeg de naam *het Communistisch Manifest* en werd gepubliceerd in 1848. Het was een oproep aan de arbeiders van de wereld om samen te vechten tegen het kapitalistische systeem en de machthebbende klasse. Kortom, een revolutie – een snelle verandering – was nodig! Weg met het kapitalisme, en op naar het marxisme!

Standbeelden van Karl Marx en Friedrich Engels, de beroemde communisten, in Berlijn, Duitsland.

EVEN DOORDENKEN

KARL MARX EN ZIJN IDEEËN

Dit staat aan het slot van *het Communistisch Manifest*:

'Kortom, de communisten steunen elke revolutionaire actie tegen de bestaande sociale en politieke ordening van de dingen. De communisten ... verklaren openlijk dat hun doelen alleen bereikt kunnen worden door de krachtige omverwerping van alle bestaande sociale condities. Laat de heersende klassen maar beven onder de communistische revolutie!'

Wat zegt deze tekst je over Karl Marx en Friedrich Engels? Welk gevoel roepen ze bij je op? Is het overtuigend, dreigend of raakt het je niet? Hoe denk je dat anderen tegen de boodschap van Marx en Engels aankeken?

POLITIEKE
SYSTEMEN

WAT IS COMMUNISME?

COMMUNISME: WAT IS DAT PRECIES?

Wat is communisme precies? Waar was het voor het eerst? Hoe is het om in een communistisch land te leven? En hoe ziet de toekomst eruit voor het communisme?

Dat lees je allemaal in dit boek. Je komt ook meer te weten over landen die nu communistisch zijn: Cuba, China, Noord-Korea, Laos en Vietnam.

'Even doordenken' gaat wat dieper op een onderwerp in. Daar staat steeds een vraag waar je even goed over moet nadenken: wat is jouw mening hierover?

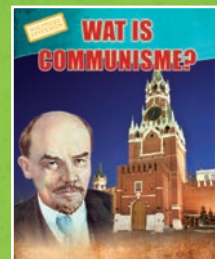
corona

9 789463 414234

www.schoolsupport.nl

BOEKEN IN DEZE SERIE:

978-94-6341-423-4

978-94-6341-422-7

978-94-6341-421-0

978-94-6341-424-1